

Източник: [Съюз на българските журналисти](#)

За сетен път се уверих, че хубавите неща идват изневиделица и случайно. Така се случи, когато в ръцете ми попадна поредният брой на списание „Родознание/Genealogia“. Както името, така и лицето му не може да се зърне сред многотията и пъстротата на вестникарските маси. А жалко!

Оказа се, че това почти неизвестно на широката читателска аудитория издание е всъщност един богат алманах от разнообразни материали, който е много повече от

обявеното на челната страница „научно-методическо списание“.

Да, наистина в него има наука, и то сериозни научни и приложни изследвания по най-съвременни европейски и световни методи, има дълъг списък на участници – имена с утвърден принос и признание в науката, която е свързана с нещо много близко и така необходими в тези безродни времена за българина – свещената паисиевска искра на родолюбието. Това е едно от безспорните му достойнства и принос.

Но не може да се отмине – това му личи от пръв поглед, - че списанието в никакъв случай не е „сухарски научно“, за избран научен елит. Напротив! Оказа се - вече „пораснало“ и навъртяло зад гърба си 24 лета, че е и много „четивно“, разнообразно откъм теми, начин на разработка и стил, имена – с една дума може да привлече погледа и интереса на всеки читател, в чиито гърди тупа българско сърце.

В тази последна книжка, която случаят ми подари, след научните статии (написани впрочем много живо и любопитно) попаднах на „За рода на Стефан Стамболов и още нещо...“, „Рода на Тулешкови“, „От тая непокорна българска кръв тече и в жилите на славните потомци на Сивковия род“, с много неизвестни моменти, разказани увлекателно.

Не могат да се пропуснат и рубриците „Българи извън границите на родината“, „Личности“, „Легендите – исторически и генеалогичен извор“. Има рецензии за книги, спомени, информации за богатата дейност на краеведски дружества от цялата страна и много други. А още на корицата на последния брой се афишира, че в следващия ще четем за българските корени на Дилма Русеф...

Всичко затворено в кориците на списание така ме запали, че докато не прочетох и последната страница, не го оставих. Затова и потърсих главната му редакторка доц. Антоанета Запрянова , която с готовност даде интервю за сайта на СБЖ.

Как се роди идеята за списание „Родознание/Genealogia“? Има ли подобни издания в миналото?

Рождената дата на списание „Родознание/Genealogia“ е 8 февруари 1990 година, когато се учреди Българско генеалогично дружество „Родознание“, приема се устав и решение

за печатан орган на организацията. Първият брой излиза малко по-късно, макар и във вида „сигнален“ – от 32 страници. Но това е началото на първото по рода си периодично издание у нас, което постепенно приема отговорната роля да бъде научното лице на дружеството.

За първи път се обнародват теоретични и приложни анализи, постижения на чуждестранната генеалогия, информация за научния живот на клубовете в страната, рецензии и отзиви за новоизлезли книги. Ще добавя, че „научното лице“, както нарекох списанието, постепенно придоби нов образ, обогатявайки рубриките, подобрявайки полиграфията.

Това безспорно бе свързано с прогресивното развитие на дружеството, което на юбилейното си общо събрание взе решение за преименуването на Българска генеалогична федерация „Родознание“, защото на 23 август 2006 година (преди членството на България в ЕС) Международната конфедерация по генеалогия и хералдика ни прие за неин действителен член. Е, с огромно закъснение (дори в сравнение с балканските страни), но е факт, че вече не сме научна „провинция“.

Отец Паисий беше призовал: „Болгарино, знай своя род и език“. Днес списанието може ли да запали у младите да се върнат назад към корените си?

Да! Най-отговорно споделям, че изследователите на род и роден край носят достойно и високо Паисиевия факел, направиха „скок в бъдещето“ като множат публикациите, усъвършенствайки методологията. В този аспект е и една от най-важните роли на списанието – да популяризира актуалните теоретични проблеми на науката за рода. Въпросите, които задават младите – било чрез сайта на федерацията или на консултациите, са свързани преди всичко с методологията на генеалогията.

Имате ли информация какъв е възрастовият статус на вашите читатели и къде са младите сред тях?

Трудно ми е да определя в проценти съотношението „стари – млади“, защото младото поколение като че ли няма желание да бъде организирано в клубовете в страната. Има и изключения, разбира се. За пример са Ангел и Момчил Баеви - 28-годишни

великотърновци, които поеха инициативата да създадат клуб в старопрестолно Търново.

Но ако се съди по участието на ученици при срещите-разговори с колежата Атанас Пеев - председател на краеведското дружество и на клуб „Родознание“ в Добрич и доайен на българската генеалогия, в кръжока, който води учителката Сийка Куклева в Смолян, учениците от началния до гимназиалния курс, които участват в уникалния конкурс „Млад родоизследовател – краевед“, поддържан вече петнадесета година от старозагорския клуб и пр., то силата на родовата памет като елемент на национална идентичност се осъзнава от младото поколение. Ще вметна, че ако имате възможност да присъствате на подобни родолюбиви изяви на младостта, вярвайте ми, ще наблюдавате с насълзени от радост очи.

Как се прави едно такова солидно издание?

Трудно, много трудно, въпреки това с научна отговорност, макар и да работим „на ползу роду“, без финансова подкрепа от държавни органи. Издаваме списанието „с магия“, както казват колегите ми от Института за исторически изследвания при БАН.

Припомням, че списанието „се роди“ месеци след така наречения преход на 10 ноември 1989 година към демокрация.

Да, настъпи либерализация, но... и родовата памет, и генеалогичното познание не са от приоритетите на съвременните управленци и олигархия. И редколегия, и автори работим без хонорари, но пък неуморно. Много от авторите знаят, че всяка продадена книжка е отпечатана нова, та си заплащат дори съответния брой. Само читалище „Славянска беседа“ ни спонсорира два пъти, за което всички сме изключително благодарни, още повече че ни предоставя салона си безплатно за провеждане на национални конференции и сбирки на столичния клуб. Така че... надявам се списание „Родознание/Genealogia“ да продължи своята родолюбива и познавателна дейност. Това е нашата научна стратегия.

И кое ви накара вас да се захванете с това дело?

Историята е дълга, но ще се опитам накратко да обясня. Когато след много словесни борби с някогашния отдел „Наука“ към ЦК на БКП бе създаден сектор „Помощни исторически дисциплини“ към ЕЦ по история (след 1990 г. – секция „Помощни исторически науки и информатика към Института за исторически изследвания при БАН), трябваше и да се „доказва“, че тези науки не са „буржоазни“, и да се навакхва изоставането им у нас. На мен бе възложено да разработвам теорията, методологията и историята на генеалогията и историческата хронология.

Информационният „хляб“ получавах при командировките ми в чужбина. И как не, след като в НБКМ чекмеджето на предметния каталог за генеалогията е 2 броя, а (например) в библиотеката на Румънската академия на науките – 4 огромни стени с каталожни шкафове. В резултат – обнародвах първите статии по методология и история на чуждестранната генеалогия, през 1994 година излезе първото издание, а през 2003-ра - второто преработено и допълнено издание на монографията „Генеалогия или как да изследваме своя род“.

Надеждата ми е скоро да се „пенсионирам“, защото подготвям млади хора да поемат ролята на теоретици, председатели на федерацията, главни редактори на списанието. Дай Боже повече ратници на Паисиевия завет да работим „на ползу роду българскому“!